

Djurhälsovård – Nöt 2021

Bakgrund

Gård och Djurhälsan (G&D) bedriver djurhälsovård som är öppen för alla uppfödare av nötkreatur, men med särskilt fokus på kalv- och ungdjurshälsa. G&D erbjuder djurhälsovård för nötkreatur i hela landet och under 2021 har arbetet inom ramen för Djurhälsovård – Nöt inriktats på:

- Hälsovård med nationell täckning
- Beredskap och arbete med viktiga infektionssjukdomar
- Samverkan och expertfunktion
- Arbete med fokusfrågorna:
 - Hälsa hos kalvar och ungdjur
 - Kunskapsförmedling

Resultat och Diskussion

Det finns en ökad efterfrågan på G&D:s djurhälsotjänster inom nöt (BAS, PLUS och TOPP). En stor andel av besöken inom djurhälsokontrollen omfattar kontroll och rådgivning inom Smittsäkrad besättning. Trenden är att antalet anslutna besättningar stadigt ökar både i storlek och mängd och i december 2021 hade G&D:s djurhälsotjänster inom nöt cirka 1600 besättningar. Beräkningar angående G&D:s marknadsandel visar att G&D:s djurhälsorådgivning når 42 % av den totala nötslakten samt 49 % av de slaktade handjuren, vilket tyder på att besättningarna som anlitar G&D tillhör till de större storlekskategorierna.

Nöt BAS omfattar tillgång till telefonkonsultation om sjukdomsförebyggande åtgärder, viss sjukdomsdiagnostik och möjlighet för obduktion samt information via vår hemsida som är riktad information till anslutna djurägare. De som ansluter sig till Nöt PLUS erbjuds därutöver även ett årligt hälsovårdsbesök på gård medan Nöt TOPP innehåller ytterligare ett rådgivningsbesök på gård per år. I år har användningen av olika digitala sätt att bedriva rådgivningen etablerats genom skickade filer, filmer, videokonsultation, digitala möten med gårdens personal på distans mm.

I arbetet med beredskap och bekämpning av smittsamma djursjukdomar är G&D en resurs. Vid sjukdomsutbrott kan vi bidra med expertkompetens inom nötköttsproduktion som stöd till myndigheter, bransch och enskilda djurägare. Genom vår fältverksamhet fångar vi upp relevanta frågeställningar och kanaliserar dessa till forskningsprojekt eller expertmyndigheter. Under 2021 har bland annat resurser lagts på information och strategier avseende kalvsjukdomar, *Mycoplasma bovis*,

vaccinationsstrategier för lunginflammation och kryptosporidier på gård med tillhörande rådgivningsmaterial. G&D har en unik erfarenhet av kalv- och infektionssjukdomar i fält och kan hjälpa till med information och rådgivning avseende diagnostik, smittskydd, förebyggande, behandling och smittspårning i drabbade besättningar. År 2021 har vi i samarbete med SVA sammanställt analys svar för de vanligaste infektionssjukdomarna för kalvar inkomna via G&D:s Kalvpaket. När nya sjukdomar dyker upp som inte faller inom ramarna för myndighetsingripande, arbetar vi med beredskap och åtgärder avseende bekämpning och profylax inom näringen.

Kunskapsuppbyggnad, kunskapsförmedling och utvecklingsarbete pågår löpande och tar även vidareutveckling av produktionsformer och strukturutveckling i beaktande. I den pågående strukturutvecklingen inom mjölk- och nötköttsproduktionen ser vi ett stort behov av rådgivning, till exempel på grund av förändrade produktionsmodeller och ökande besättningsstorlekar.

Vi har breda informationskanaler och samverkar med många aktörer i branschen och i övrigt inom nötköttssektorn. Vi har en bred kunskapsförmedling som är öppen för alla. Vår uppskattade hemsida, www.gardochdjurhalsan.se, innehåller aktuell information om frågor som rör både hälsa och produktion. Hemsidan www.smittsakra.se är en kunskapsbas för smittskydd. Våra nyhetsbrev ges ut sex gånger per år och våra mätningar visar att de når en stor publik och är uppskattade. Vidare skriver vi regelbundet i branschtidningar, oftast med fokus på djurhälso- och smittskyddsfrågor, och deltar i undervisning av veterinär-, lantmästar- och agronomstudenter, samt flera forskningsprojekt. I händelse av utbrott eller andra viktiga hälsofrågor är vi snabba med att ta fram fakta och förmedla kunskap på olika sätt. Under 2021 har vi arbetat dagligen med digitala kontaktytor för att ytterligare förbättra vår kunskapsförmedling och kommunikation. G&D verkar som en kompetensresurs till alla kalv- diko- och ungnötsuppfödare för allmänna djurhälsofrågor på telefon och e-post, samt är ett stöd till besättningsveterinärer i frågor rörande hälsoproblem i nötköttsproducerande besättningar. Utöver information via internet och fackpress bedriver vi bred kursverksamhet till kalv- diko- och ungnötsproducenter, rådgivare och andra intressenter. Denna verksamhet finansieras fullt ut av kursdeltagarna, men medger möjlighet att sprida generell information om viktiga hälsofrågor.